

Pokojné prežitie
Vianočných sviatkov a
šťastný Nový rok praje
občanom Hranovnice
i všetkým čitateľom
Hranovnického
spravodajcu

redakcia

HRANOVNICKÝ SPRAVODAJCA

OBČASNÍK

OBČANOV

OBCE

Ročník I

Číslo 4

december 2003

Vážení spoluobčania

Opäť je tu ten čas Vianoc, čas, kedy ozdobujeme svoje príbytky i verejné priestranstvá a v kruhu rodiny a blízkych ľudí prežívame sviatočné chvíle. V tejto radosťou naplnenej atmosfére prenikajú celým našim vnútrom krásne slová koledy i melodicky najkrajšia a obsahovo najbohatšia pieseň Tichá noc, svätá noc.

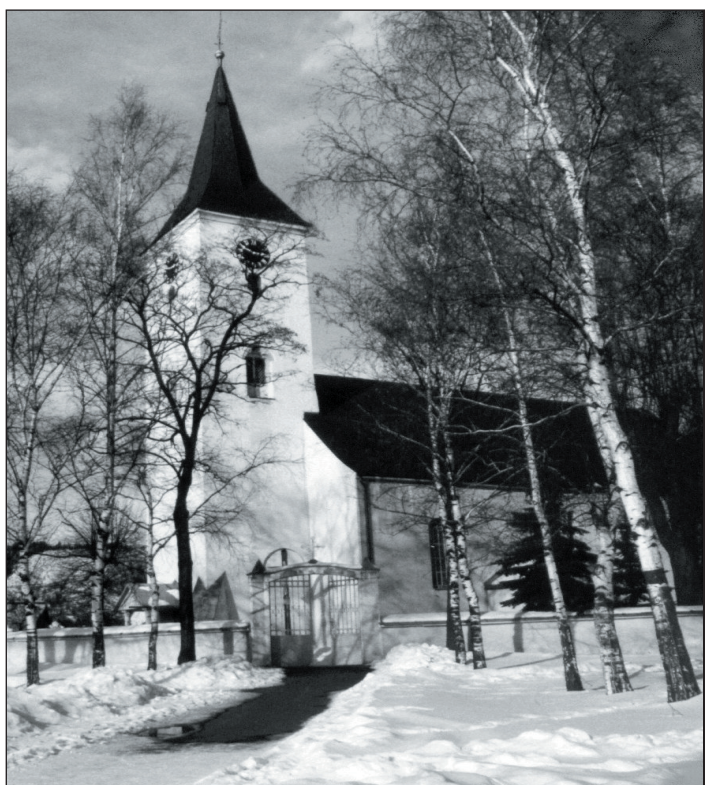
Dovoľte mi, vážení spoluobčania, popriať Vám všetkým pokojné Vianoce naplnené láskou, pokojom a duševnou pohodou. Vianoce prežiť s Vašimi najbližšími v sviatočnej atmosfére Vašich domovov. Verím, že v spoločnosti tých, ktorých máme najradšej, nájdeme všetko, čo život človeka robí plnohodnotným a šťastným.

Prajem nám všetkým, aby štedrovečerný stôl nebol štedrým len k členom rodiny, ale aby to bol stôl štedrý na vzájomnú úctu, toleranciu a pochopenie, pri ktorom každý občan obce nájde svoje miesto. Nech každý z nás v každom čase žije s pocitom, že nie je sám, že môže dávať i prijímať a tak naplňovať šťastím svoju rodinu, našu obec.

Zo srdca prajem Vám všetkým hlboké prežitie radosti, pokoja a plnosti Božej lásky v tajomstve Vianoc.

Ing. Martin Benko
starosta obce

ZO ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

Deviate zasadnutie obecného zastupiteľstva sa uskutočnilo 12. septembra 2003.

Zobralo na vedomie:

- ↳ informáciu, ktorú podal starosta obce, o výberovom konaní dodávateľa na stavbu "MK Hranovnica", ktorým sa stala firma IPS Poprad,
- ↳ informáciu starostu obce o priebehu tvorby PHaSR, ktorý je v štádiu krokov formulácie problémov a vytýčenia cieľov.
- ↳ vyslovené poďakovanie starostu obce všetkým občanom obce, ktorí sa zapájajú do tvorby programu.
- ↳ výzvu poslancom, aby zvýšili aktivitu a zapájali sa do tvorby programu.
- ↳ informáciu o porušení rozpočtovej disciplíny ešte v roku 2000 na stavebnej akcii „Kanalizácia Mlynskej ulice“, za poskytnutie preddavku vo vyššej čiastke ako to dovoľoval zákon o rozpočtových pravidlách. Rozhodnutie SFK Košice finančnú čiastku z odvodu a vyrúbaných penále vo výške 291 tis. Sk Ministerstvo financií na základe podanej žiadosti obce zmiernilo na 102 tis. Sk a zároveň upustilo od dopočítania penále,
- ↳ stanovisko komisie ŽP k projektovej dokumentácii stavby " Prístavba k rodinnému domu predajňa potravín" p. Martina Malatina.

Schválilo:

- ✓ predložený návrh "Smernica na obeh účtovných dokladov", ktorý predložila ekonómka obecného úradu p. Račeková,
- ✓ zvolanie verejného zhromaždenia občanov na deň 12. októbra 2003, na ktorom sa vykoná prezentácia tvorby "Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce". Termín upresní po konzultácii s konzultantom Ing. Maciakom starosta obce.

Súhlasilo:

- ✓ so zmenou využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku za účelom vytvorenia stavebného pozemku pre výstavbu garáže, ktorú chce vykonať Juraj Valluš a manžel. na parcele 1426/50 o výmere 214 m² k.ú. Hranovnica,
- ✓ so zmenou využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku za účelom vytvorenia stavebného pozemku pre záhradnú chatku, ktorú chce vykonať Ing. Pavol Mihalčín na parcele 5879/136 o výmere 267 m² v časti Dubina k.ú. Hranovnica,
- ✓ so zmenou využitia poľnohospodárskej pôdy na nepoľnohospodársku za účelom vytvorenia stavebného pozemku pre výstavbu rodinného domu, ktorú chce vykonať Lubomír Prachniar na parcele 3361/7 o výmere 800 m² k.ú. Hranovnica,
- ✓ s poskytnutím finančného príspevku vo výške 20 tis. Sk, pre hokejový klub "Horská liga" na nastávajúcu sezónu.

Doporučilo starostovi obce:

- ↳ pre riešenie nepriaznivej situácie vyvolávanej vodou pri väčších zrážkach v hornej časti Hviezdoslavovej ulice zabezpečiť vypracovanie projektovej dokumentácie, ktorá bude riešiť zachytávanie a odvod vody do rieky Vernárka; odvod vody riešiť zväčšením existujúceho kanála, ktorý je nepostačujúci,
- ↳ zväčšenie kanála ako aj jeho následné čistenie riešiť odstránením existujúceho oplotenia obecného pozemku, ktorý neoprávnene využívajú Rómovia bývajúcí na súp. čísle 265,
- ↳ ponúknuť možnosť zriadenia novinového stánku na vybudovanom parkovisku pred zdravotným strediskom občana obce.

(Pokračovanie na strane 2)

Materská škola - osada

Neoddeliteľnou súčasťou jednotnej vzdelávacej sústavy je predškolská výchova realizovaná v materských školách. Materská škola dáva súhrn základných poznatkov a zručností, rozvíja reč, myslenie, záujem o hru, o primeranú prácu a o učenie. Výrazne sa zúčastňuje na vytváraní schopností, návykov, spoločenského správania, kolektívneho spolužitia detí, rozvíja ich estetické cítenie a vkus, vedie ich k osvojovaniu elementárnych foriem aktivity a k samostatnosti. Obdobie medzi 3. a 6. rokom sa všeobecne považuje za obdobie aktívnej spoločenskej prispôsobivosti, keď sa čoraz viac uplatňuje uvedomelosť vo vzťahu k rodičom a vychovávateľom. Z vývinového hľadiska je veľký predpoklad k tomu, že včas podchytené nevhodné správanie detí predškolského veku možno eliminovať alebo pretransformovať do prijateľnej podoby.

Rómske deti v predškolských a školských zariadeniach sa prezentujú hodnotovou orientáciou sformovanou odlišnosťou život-

ného štýlu, kultúrnymi sociálnymi a ekonomickými faktormi, odlišným rečovým vývinom. Deti nevedia po slovensky a tým sú ochudobnené aj o prostredie. Predškolské zariadenie vzbudzuje u detí obavy a strach.

Našu materskú školu navštevuje 40 zapísaných detí vo veku od 3 do 6 rokov. V budove sa nachádzajú aj tri triedy Špeciálnej školy elokované pracovisko Spišský Štiavnik. Prevádzka materskej školy pre deti je s dopoludňajšou starostlivosťou. Výuku zabezpečujú kvalifikovaní pedagogickí zamestnanci.

Naša materská škola sa zapojila do projektu PHARE pod názvom Zlepšenie podmienok sebarealizácie Rómov vo vzdelávacom systéme. Jej cieľom je zapojiť do výchovy detí predškolského veku aj rodičov - matky a zaškoliť čo najviac detí pred vstupom do základnej školy. Máme vyškolenú rómsku asistentku, matku a pedagogickú pracovníčku.

Z projektu PHARE sme získali učebné pomôcky a školské potreby na zabezpečenie výchovy a

finančné prostriedky na opravu vonkajšej fasády budovy. Avšak ani tieto finančné prostriedky nepostačujú na rekonštrukciu zdevastovanej fasády budovy.

Za posledné roky zriaďovateľ Okresný úrad v Poprade neinvestoval žiadne finančné prostriedky do opravy budovy a do úpravy areálu školy. Prechodom kompetencií na našu obec sa naša situácia zlepšila. Obecný úrad zakúpil a zabezpečil výmenu akumulčných pecí na vykurovanie budovy, opravil celkové oplotenie okolo are-

álu školy. Každá požiadavka zo strany materskej školy je akceptovaná, zvážená podľa dôležitosti a zatiaľ sa nám nestalo, aby požiadavka zo strany školy bola zamietnutá.

Môžeme konštatovať dobrú spoluprácu a vzájomnú ústretovosť školy a obecného úradu. Aj v dnešnej ťažkej ekonomickej situácii v oblasti školstva sa obec nestavia k výchove detí predškolského veku chrbtom.

Pavla Chovanová
riaditeľka MŠ

V rámci Programu udržiavania pracovných návykov vykonávali terénne úpravy areálu MŠ nezamestnaní občania

ZO ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITEĽSTVA

(Dokončenie zo str. 1)

Ponuku uverejniť v občasníku Hranovnický spravodajca
☞ vypracovať návrh VZN, ktoré bude riešiť podmienky nahlasovania na trvalý a prechodný pobyt.

Podporilo návrh starostu obce:

☞ odpredať pozemok pri autobusovej zastávke (Jakubkovec) tomu, kto si vysporiada vlastníctvo objektov na tomto pozemku. Pôvodní vlastníci odišli do Ameriky a na túto nehnuteľnosť si nárokuje viacero ako domnelí, následní dedičia.

Desiate zasadnutie sa konalo 14. novembra 2003.

OcZ zobralo na vedomie:

☞ správu o výchovno-vzdelávacom procese ZŠ v školskom roku 2003/2004, finančné zabezpečenie prevádzky ZŠ do konca roka 2003, predložený návrh rozpočtu základnej školy na rok 2004, ktorý predniesla riaditeľka Mgr. Mária Škovierová,
☞ informáciu starostu obce o stave rozpracovanosti "Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce", keď sa vykoná-

vajú akčné plány v jednotlivých oblastiach,

☞ informáciu starostu obce o plánovaných spoločenských akciách do konca roka 2003: k dňu boja proti totalite sa usporiada pre mládež exkurzia do zákulisia letiska, kino Osveta pre mládež na Mikuláša filmové predstavenie Kolíska života s bezplatným vstupom, Štefanskú zábavu usporiada DHZ, vianočné posedenie s dôchodcami.

OcZ schválilo:

✓ všeobecné záväzné nariadenie č. 4/2003 o trvalom a prechodnom pobyte v obci Hranovnica, stavebnú akciu osvetlenie rímsko - katolíckeho kostola hradíť z finančných prostriedkov obce, finančnú čiastku vo výške 1.000,Sk na zakúpenie knižnej odmeny pre najlepších čitateľov.

OcZ súhlasilo:

✓ s prevádzkovaním stolárskej dielne v hospodárskej časti rodinného domu Kataríny Friedmanovej ul. SNP č. 159 za splnenia hygienických podmienok, ktoré určí Štátny zdravotný ústav v Poprade

✓ so zmenou využitia poľno-

hospodárskej pôdy za účelom vytvorenia stavebného pozemku podľa geometrického plánu č. 257/02 na parcele č. 1571/38, ktorú chce vykonať Štefan Hlavčák a manželka Anna.

✓ s poskytnutím základnej škole na prezentovanie svojej činnosti: vývesnú skrinku pred obecným úradom, miesto na príspevky v občasníku, priestory knižnice ako aj klubové priestory obce.

OcZ požaduje od vedenia základnej školy:

☞ zabezpečovanie finančných prostriedkov využitím majetku, ktorý má k dispozícii. Zapojiť sa do kultúrnej činnosti obce a poskytnúť jazykovú učebňu aj pre mládež na vyučovanie jazykov,
☞ rozpis nákladových položiek na finančnú čiastku 135 tis. Sk, ktoré je potrebné vyčerpať do konca roka 2003,

☞ zabezpečiť finančné prostriedky na 1/3 predpokladaných nákladov v roku 2004 na prevádzku školy, ktoré nie sú pokryté dotáciou od štátu.

OcZ doporučuje starostovi obce:

☞ zvolať stretnutie rodičov budúcich prvákov s poslancami OZ a vedením základnej školy do 15.1.2004,

☞ zvolať stretnutie vedenia zá-

kladnej školy, vedenia MŠ - osada, vedenia MŠ obec s poslancami OZ do 15.1.2004,

☞ v súvislosti so zriadením sociálneho klubu, neuzatvoriť zmluvu s ETP Slovensko z dôvodu nesplnenia požadovaných podmienok, ako aj nevýhodnosti z pohľadu obce,

☞ zrealizovať stavebné práce na zriadenie Klubu obce na náklady obce tak, aby 15.12.2003 sa mohol tento klub uviesť do činnosti a slúžiť všetkým občanom obce,

☞ prejednať s evanjelickou farskou radou osvetlenie kostola, pričom financovanie sa bude hradíť z finančných prostriedkov obce,

☞ medializovať neochotu spolupráce Rómov s OcÚ a to v oblasti vzdelávania poskytnutou možnosťou navštevovať v obci detašovanú triedu Poľnohospodárskeho učilišťa Kežmarok.

OcZ nesúhlasilo s návrhom starostu obce:

☞ zníženia poplatkov za priestupok - prekročenie výmery stavby v stavebnom konaní,
☞ s využitím pozemku pri autobusovej zastávke (Jakubkovec) na vytvorenie zberného dvora odpadov.

STRETNUTIE DŔCHODCOV

Sociálna komisia obecného zastupiteľstva usporiadala 21. októbra stretnutie dôchodcov, na ktorom im v úvode urobili radosť deti z materskej školy pásmom básní a piesní. Z prednášky MUDr. Masaryka, ktorý ich oboznámil s možnosťami ochrany proti vírusovým chorobám bezplatnom preventívnom očkovaní proti chrípke, ak majú viac, ako šesťdesiatpäť rokov. Po malom občerstvení ich vďp. Pavol Adamčiak povzbudil a vyzdvihol krásy jesene života.

Z výsledkov dotazníka komisia vypracovala plán podujatí na rok 2004:

- 24. február - fašiangové posedenie
- 25. marec, 10. jún, 8. september, 8 december - stretnutie s jubilanťmi okrúhlych výročí
- 3. október - púť k Ružencovej

Panny Márie do Obišoviec

- 13. október - slávnostné stretnutie s Annou Mičkovou pri príležitosti dožitia 100 rokov,
- 29. december - stretnutie pri vianočnom stromčeku.

Komisia ďalej chce riešiť zabezpečenie činnosti klubu dôchodcov ako aj potrebné zlepšenie služieb praktického lekára. Obecný úrad v rámci prechodu kompetencií musí poskytovať viac informácií o možnostiach sociálnej pomoci.

Ing. Ján Roth
predseda komisie

DNI ŠPORTU 2003

V poslednom období sme zaznamenali športové úspechy žiakov našej školy. Oddelenie mládeže a športu MsÚ, okresná rada SASŠ a Študentský parlament mesta Poprad usporiadali na Námestí sv. Egídia v Poprade športové podujatie v rámci Dní športu 2003.

Naši žiaci vynikali vo všetkých disciplínach. Súťažili v ROPE SKIPPING (skákanie cez švihadlo) na rýchlosť v kategórii 10 až 13-ročných: V. Turňová - 174 preskokov, I. Kočková (166) a M. Čonková (159). Vo vytrvalosti bola v Rope skipping úspešná I. Kočková (379) preskokov. V štafete (3 x 40 sek.) zvíťazila naša škola (432) preskokov, pred ZŠ Komenského (330) a ZŠ 29. august (296).

V ABC futbalistu - žonglování s loptou boli naši žiaci výborní, vynikol najmä M. Pačan, ktorý nemal konkurenciu. Loptu odbil 888 - krát. Druhému M. Pavličkovi sa to podarilo 74 - krát a M. Holubovi 25 - krát.

M. Pačan a I. Kočková si svojím výkonom vyslúžili účasť na celoštátnom finále Školských dní športu, ktoré

sa konalo 26. novembra 2003 v CVC v Trnave. Finále sa zúčastnili na základe najlepších výsledkov v rámci Prešovského kraja. Svoj talent M. Pačan potvrdil, keď v silnej konkurencii sa umiestnil na 5. mieste.

Aj tieto výsledky svedčia o systematickej príprave žiakov na športové súťaže a rozvoji ich pohybových schopností pod vedením učiteľov telesnej výchovy.

- af -

Zmenilo nás poslanstvo Vianoc?

Vianoce nie sú len idylou, romantickou spomienkou na čosi pekné, čo sa stalo dávno pradávnou. Pre všetkých by mali byť aj poučením, pripomenutím, čo sa tu udialo a prečo, a čo z toho vyplýva pre nás. Veď, ak sa Boh rozhodol pre takú úžasnú vec, musel mať na to veľmi závažný dôvod.

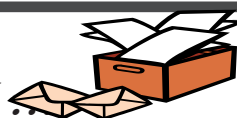
Vianoce by teda mali byť pre nás aj napomenutím. Pán zeme urobil toľko pre nás ľudí. A my? Ako sa odplácame za túto dobrotu? Nesprávame sa často ako Herodes, ktorý chcel nebeské dieťa hneď zavraždiť. Vedeťme nekonečné spory o majetok, ktoré prinášajú zisk len právnikom. Verejné priestranstvá a riekou používame na vytváranie skládok odpadu z našej vyčistenej záhrady a vyzametaného dvora. Susedovi závidíme lepšie spoločenské postavenie, ktoré je výsledkom jeho svedomitej práce. Mladým neposkytneme možnosť budovania, nepredáme im stavebný pozemok, aj keď ho my nebudeme využívať. Demolujeme cudzí, obecný majetok a ničíme prácu tých, ktorí sa snažia vytvárať lepšie životné podmienky. Aj také sú žiaľ Vianoce. Je dobré, že aj na tieto neradostné skutočnosti nás niekto upozorní. Zamyslime sa nad touto skutočnosťou, no riešme všetko s pokojom pre vykonanie dobra.

Všetci by sme mali mať na pamäti, že podstatou Vianoc je prejav lásky k ľuďom, a preto aj naše slávenie týchto najmilších sviatkov by malo spočívať v činoch lásky k susedom, spoluobčanom, všetkým ľuďom.

- imb -

VAŠE OTÁZKY, POSTOJE, NÁZORY

Dopočul som sa, že v našej základnej škole sa rozbieha projekt učňovskej školy. Zaujímalo by ma v akom je to štádiu?

ing. Martin Benko, starosta obce: „V školskom roku 2003/2004 sa vytvorila detašovaná trieda so šestnástimi žiakmi Poľnohospodárskeho učilišťa Kežmarok s výučbou profesií stavebný robotník a praktická žena. Žiaci mali do 30. novembra vykonávať prak-

tickú časť a následne teoretickú časť počas zimného obdobia v budove základnej školy. Pre nezaujem rómskych žiakov táto trieda musela byť zrušená. Rodičia týchto žiakov svojim podpisom potvrdili že ich dieťa zanecháva štúdium dňom 28. novembra 2003. Takto vyjadrili svoj prístup k pomoci, ktorú im ponúkli orgány obce na získanie vzdelanosti a tým aj integráciu rómskych občanov v obci.“

DROBNÉ OZNAMY

• Starosta obce na základe vyhodnotenia dotazníka z verejného zhromaždenia otvára v novom roku „Deň pre občanov“ a to každý utorok v čase od 13.00 do 16.30 hod.

• OcÚ vydáva stenový kalendár na rok 2004

Úradné hodiny na obecnom úrade zostávajú nezmenené aj v novom roku:

Pondelok	7.30 – 11.00	13.00 – 15.00
Utorok	7.30 – 11.00	13.00 – 16.00
Streda	7.30 – 11.00	13.00 – 15.00
Štvrtok	7.30 – 11.00	13.00 – 15.00
Piatok	7.30 – 11.00	13.00 – 14.00

vytlačeny firmou TOPART 96, ktorý bude poskytnutý občanom bezplatne.

• Obecné zastupiteľstvo ponúka verejné priestranstvo na novovybudovanom parkovisku pri zdravotnom stredisku pre zriadenie novinového stánku. Bližšie informácie poskytne starosta obce.

• Svoje príspevky môžete posielat i na emailovú adresu obce obechronovnica@stonline.sk

SPOLOČENSKÁ KRONIKA

v IV. štvrťroku 2003

Novorodenci v Hranovnici:

- ☞ 17. októbra Vanesa Bartošová, Hviezdoslavova 248
- ☞ 21. októbra Martin Pačan, SNP 180
- ☞ 24. októbra Adrián Holub, Hviezdoslavova 257
- ☞ 25. októbra Natália Čonková, Mlynská 244
- ☞ 28. októbra Tomáš Sabo, Hviezdoslavova 361
- ☞ 9. novembra Helena Kočková, SNP 192
- ☞ 25. novembra Juraj Palguta, Víťazstva 377

Blahoželáme jubilantom:

Svoje významné životné jubileá oslávili títo naši spoluobčania:

50. rokov

- ☞ Ondrej Čonka, Hviezdoslavova 256
- ☞ Jozef Horváth, SNP 206
- ☞ Terézia Fedorová, Hviezdoslavova 365
- ☞ Ružena Plachetková, SNP 196
- ☞ Božena Suržinová, Štúrova 471

60. rokov

- ☞ Ondrej Novotný, Hviezdoslavova 311
- ☞ Magdaléna Palgutová, Sládkovičova 404
- ☞ Anna Valenčáková, SNP 132
- ☞ Helena Bangová, SNP 199
- ☞ Magdaléna Vallušová, Štúrova 484

70. rokov

- ☞ Mikuláš Bednár, Rovná 15
- ☞ Jozef Benko, Sládkovičova 431
- ☞ Anna Mintálová, Víťazstva 366
- ☞ Kristína Štolcová, Družstevná 389

80. rokov

- ☞ Mária Malatinová, SNP 65
- ☞ Katarína Michlíková, Rovná 23

99. rokov

- ☞ Anna Mičková, Hviezdoslavova 339

Na večný odpočinok sme odprevadili:

- † 16. októbra Máriu Brnovú, vo veku 91 rokov
- † 16. októbra Jozefa Čonku, vo veku 51 rokov
- † 19. októbra Annu Kolbovú, vo veku 92 rokov
- † 18. novembra Ludmilu Olejárovú, vo veku 74 rokov
- † 25. novembra MVDr. Martu Rejkovú, vo veku 48 rokov

ŠACHOVÉ OKIENKO

V posledný augustový deň sa konal šachový turnaj *O pohár obce*, ktorý bol považovaný aj za majstrovstvá obce v zrýchlenom, tzv. rapid šachu. Keďže išlo o prvé majstrovstvá obce, prekvapila nízka účasť a to ako členov Šachového klubu, tak aj ostatných občanov šachistov. Vlastne iba jeden účastník nebol členom klubu. Víťazstvo a aj prvý titul majstra obce si odniesol *Peter Boroš*.

Ďalšie poradie 2. Lubomír Mindok, 3. Peter Roth ml., 4. Gabriel Ondrušek, 5. Peter Roth st. 6. Juraj Kenedich, 7. Stanislav Hlavčák, 8. Michal Kikta, 9. Milan Bobovský, 10. Marcel Kikta.

Víťazi turnaja. Zľava L. Mindok, P. Boroš, P. Roth ml.

- ppr -

Jesenná časť futbalovej sezóny 2003/2004 FC Marco Climatech Hranovnica

Po skončení letnej futbalovej prípravy naše družstvá 3. augusta začali nový súťažný ročník 2003/2004.

Mužstvo žiakov je účastníkom III. ligy skupiny D. Chlapci počas jesennej časti podávali výkony adekvátne ich možnostiam. Výsledky mužstva sú odrazom mladého vekového zloženia a dochádzky na majstrovské zápasy. V tejto kategórii vo veľkej miere rozhodujú o výsledku fyzické predpoklady ako futbalové umenie. Káder tvoria títo hráči: Martin Lipták, Rudolf Sabo, Michal Hrabovský, Miroslav Mayer, Matej Liptaj, Martin Kolba, Dávid Malý, Ján Roth, Marián Petruľa, Milan Pavličko, Oliver Bašista, Peter Čonka, Ján Šarišský, Peter Šoltýs, Lukáš Labanc, Peter Kikta, Mário Skokan, Lubomír Orolín, Martin Pavličko, Dávid Bies. Najlepším strelcom mužstva je *Marián Petruľa* s ôsmimi gólmi. Trénerom mužstva je p. Stanislav Bašista. K tomuto mužstvu je potrebné doplniť realizačný tím a zvýšiť záujem rodičov o našu futbalovú mláď a od samotných hráčov lepšiu dochádzku na stretnutia. Po jesennej časti mužstvo zimuje na deviatom mieste.

Mužstvo dorastu účinkuje v IV. lige skupine F. Tento kolektív trpí veľmi úzkym kádrom. Aj napriek tejto skutočnosti môžeme byť s dosiahnutými výsledkami družstva vcelku spokojní, až na záver jesennej časti, keď sme z posledných troch zápasov získali jeden bod. Káder tvoria títo hráči: Ján Knižka, Vladimír Malatín, František Husár, Tomáš Mičko, Stanislav Mucha, Mikuláš Husár, Lukáš Roth, Ján Pospíšil, František Lipták, Marcel Sedlák, Marek Jaroš, Milan Pačan, a traja hráči, ktorí nastupujú aj za A mužstvo. Sú to: Ján Pačan, Michal Palguta, Marek Liptaj. Najlepším strelcom mužstva je *Michal Palguta* s ôsmimi gólmi. Trénermi

mužstva sú: p. Marián Kolba a p. František Liptaj; vedúci mužstva: p. František Husár st. a p. Václav Pospíšil. Po jesennej časti a predohrávanom prvom jarnom kole je mužstvo na deviatom mieste.

Družstvo dospelých po minuloročnom zostupe pôsobí v V. lige severo - západnej skupiny. V tomto kolektíve počas letnej

prestávky došlo k výrazným zmenám. Odišli skúsení hráči a na ich miestach začali hrať naši hráči. Mužstvo sa posilnilo o dvoch nových hráčov: *Mariána Gajana* zo Svitú a *Mareka Ondruša* z Veľkej. Až na dvoch skúsených hráčov je to veľmi mladý kolektív. Preto sú aj jeho výkony a výsledky nevyrovnané. Po vhodnom doplnení kádra počas prestupových termínov, zabudovaní vlastných odchovancov sa môžeme dočkať lepších výkonov, kvalitnejšej hry. Káder tvoria títo hráči: *Štefan Gajan*, *Pavol Šeleng*, *Rado Sedmák*, *František Pačan*, *Matúš Dulovič*, *Martin Lukačko*, *Marek Czerwik*, *Ján Smolár*, *František Olexa*, *Peter Meliš*, *Martin Palguta*, *Marián Gajan*, *Marek Ondruš*, *Milan Liptaj* a traja hráči, ktorí sú aj na súpiske dorastu: *Ján Pačan*, *Michal Palguta*, *Marek Liptaj*. Najlepším strelcom je *František Pačan*, ktorý strelil sedem gólov. Trénerom družstva je p. Ing. *Jozef Petrán*, vedúci mužstva: p. *Štefan Turčan* a p. *Ján Kolba*. Mužstvo je po jesennej časti na deviatom mieste.

Na záver, by som sa chcel za výbor FK poďakovať všetkým, ktorí majú záujem o hranovnický futbal, jeho napredovanie, zvlášť zástupcom obce, všetkým sponzorom a taktiež aj fanúšikom nášho futbalu. Prajem im pevné zdravie, chuť a elán do ďalších rokov úspešnej spolupráce.

Marián Kolba
člen výboru

Hranovnický spravodajca - občasník občanov obce Hranovnica. Vydáva Obecny úrad v Hranovnici. Registrácia periodickej tlače: Okresný úrad v Poprade č. 3/2003. Redakčná rada: Mgr. Ján Krett, Ing. Martin Benko, PhDr. Peter Roth, Ing. Michal Bednár, Mgr. Amália Fišerová, Marián Gajan, Ladislav Michalík. Grafická úprava: Mgr. Ján Krett. Príspevky čitateľov: obechronovnica@stonline.sk Vychádza v náklade 600 kusov. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy a krátenia príspevkov. Nevyžiadané príspevky nevraciam. Úzavierka nasledujúceho čísla 14. 2. 2004

Vianočný ROZHOVOR

...s našimi duchovnými - Mgr. Zuzanou Vaľovskou, kaplánkou evanjelickej cirkvi augsburgského vyznania a rímskokatolíckym kňazom, správcom farnosti Hranovnica, Mgr. Pavlom Adamčiakom...

„Každý deň vraj budú Vianoce“ sme počúvali už v polovici novembra, čím sú Vianoce pre Vás, ako sa na nich pripravujete?

Mgr. Zuzana Vaľovská: „Prvé, čo ma v súvislosti s Vianocami napadlo, je samozrejme, veľa práce...(smiech). No takisto to je pre mňa možnosť osloviť ľudí, ktorí sú v tomto čase akosi ochotnejší vnímať Božie slová a nechať sa očariť Jeho tajomstvami. A príprava na sviatky? Počúvam ľudí, chcem preniknúť do ich uvažovania, do myšlienok ich životov, aby som vedela a rozumela, čo potrebujú počuť. A s týmto potom do rúk beriem Božie Slovo.“

Mgr. Pavol Adamčiak: „Vianoce sú sviatkami lásky, ktorú je v tomto čase cítiť. Láska Boha k nám, že poslal svojho Syna, ktorý sa narodil v Betleheme, je pohnútkou aj k našej láske, ktorú si na Vianoce akosi viac prejavujeme. Vianoce cítim ako sviatky služby. Radostnej služby, ktorá ešte viac naplňa naše duše. radosťou Vianoc! Príprava - to je znova čo najlepšia a trpezlivá služba a pri vysluhovaní sv. zmierenia pred Vianocami v celom dekanáte“

Sú Vianoce, ktoré Vám zvlášť utkveli v pamäti? Biblický príbeh o Márii a Jozefovi, ktorí hľadajú prístrešie, pozná hádam každý. Myslíte si, že doba sa zmenila a dnes by im ľudia otvorili svoje príbytky?

ZV: „Rada myslím na všetky Vianoce strávené s rodinou, moji príbuzní majú talent vytvoriť naozaj jedinečnú atmosféru. A Vianoce, ktoré si pamätám zvlášť dobre, boli tie prvé, ktoré som strávila mimo rodiny na praxi ešte ako študentka EBF (Evanjelickej bohosloveckej fakulty pozn. red.). Bola som tu neďaleko, v zbere v Mengusovciach, kde som bývala u brata dozorca. On aj jeho manželka sa ku mne správali ako k novonájdenej vnučke a pre mňa to bol nezabudnuteľ-

ný príklad starostlivosti. A kto vie? Verím, že takých ľudí ako sú oni je viac a tak optimisticky dúfam, že by možno Mária s Jozefom nemuseli svojho syna kolísať v jasičkách. (Na druhej strane však - práve takto vynikne niečo iné: Božia pokora a láska, s ktorou prichádza k nám.)“

PA: „V spomienke mám Vianoce, keď som bol v prvom ročníku teológie. Keďže sme

ešte nemali postavený kostol v rodnej dedine Liptovská Sielnica, šiel som nocou do blízkych Kvačian, čo je asi 3 km. Bola snehová víchrica, šliapal som proti vetru, stopy za mnou boli hneď zaviate, bolo treba ísť 300 m lesíkom. Obava a strach, podobne ako mal sv. Jozef, keď kráčal s Máriou v neistote. A potom asi najkrajšia polnočná. Vietor potrhľal elektrické vedenie, a tak prebiehala polnočná sv. omša v žiare niekoľkých sviec. Skutočná vianočná idylka, skutočné uvedenie si, že sa narodilo Svetlo.“

Vianoce sú jedným zo spoločných sviatkov katolíckej a evanjelickej cirkvi, máte nádej na prekonanie vzájomných rozdielov a zjednotenie kresťanov?

ZV: „Nádej na dobré veci tu vždy pre nás je... Otázka však je, aké by malo byť to zjednotenie kresťanov. Nemyslím si, že raz bude jedna cirkev s jedným spoločným názorom. Niektoré pravdy, ktoré vyznávame, sú pre nás základom našej viery, a teda žijeme pre niečo, za čo boli

naši predkovia ochotní umierať. Nevieť si predstaviť, že od niečoho popustíme my, podobne ako si len ťažko viem predstaviť, že od niečoho popustia bratia katolíci. Prečo však hľadať názorovú jednotu? Prvotná cirkev nebola jednoliata zmes, ale každý zbor bol však v čomsi iný. Podstata ich jednoty bola v tom, že všetci vyznávali vzkrieseného Krista. A to nech je aj pre nás najdôležitejším meradlom jednoty. Možno nás mnohé odlišuje, ale Ten, ktorý nás spája, je silnejší, ako všetko ostatné.“

PA: „Vianoce majú byť každý deň. To platí aj o ľuďoch rôz-

som vďačný a cítim aj záväznosť opätovať dar. Nepretvarujem sa, ale najväčším mojím darom, teda aj vianočným, je to, keď sú ľudia okolo mňa, či mne zverení, šťastní, spokojní a že naše úsilie slúži dobru medzi nami!“

Vianoce sú sviatkami, pri ktorých sa stretáva i rozídená rodina, nie je pre Vás ťažké bremeno samoty?

ZV: „Jednoduché to nie je, samozrejme. Rodina mi chýba a nič ju nedokáže nahradiť. Na druhej strane má to aj svoje klady - vo mne samej sa otvára priestor, kde som viac citlivá a vnímavá na iných ľudí a na ich problémy. A nakoniec, apoštol Pavel hovorí, že za všetko máme ďakovať. Boh si vie aj ťažké, smutné a často bolestné skúsenosti využiť na dobré.“

PA: „Práve v Hranovnici môžem opätovať mojim najbližším Vianoce, ktoré som prežíval v rodnom byte. Som veľmi rád, že sú u mňa, vlastne u nás, v Hranovnici. Takže nie som sám počas sviatkov. Apropos, vianočný program je tak bohatý. Nie je kedy ostať sám. Iba až vtedy, keď vás položí vyčerpanosť a únava! A počas roka bohatá služba pre farnosť, rôzne farské a diecézne aktivity znova nedovolia samote „otravovať človeka“.“

Aké je Vaše pranie pri príležitosti Vianoc, čo by ste želali sebe i našim čitateľom?

ZV: „Prajem všetkým uši načúvajúc šepotu Božieho hlasu; srdce pretekajúce láskou; hlas, ktorý spieva na slávu Bohu; a oči, ktoré vidia zázraky. Pokojné Vianoce!“

PA: „Dnes je doba veľkých vplyvov na človeka. A veľmi ľahko naletíme. Je smutné, čo sa dnes urobilo z Vianoc. Slávila sa už od polovice októbra, z adventu sa stala nákupná naháňka! 24. decembra sme temer vyčerpaní z Vianoc. A Vianoce práve vtedy začínajú tým skutočným tajomstvom! V polnočnej hodine sa nám rodí Spása Láska Svetlo a Pokoj!“

Nech sa toto skutočne počas týchto sviatočných dní narodí aj v našich Hranovničanoch. A nech to rastie, ako to Betlehemské dieťa rástlo až po naplnenie svojho života - obeť a lásku cez utrpenie na kríži! A vtedy aj v tejto dedinke budú Vianoce každý deň!

*Za rozhovor ďakuje
Mgr. Ján Krett*

Vroku sú dni, keď sa ľudia menia. Vnútorne mäknú, rozdávajú a očakávajú. Prežívajú radosť, hladajú cesty návratov k miestam, kde boli doma, k ľuďom, ktorí sa vytratili z ich blízkosti. Tie dni trvajú krátko, a preda sú najočakávanejšie a často najvzácnejšie z celého roka. Pokoj, radosť, očakávanie a naplnenie prinášajú do nášho života vianočné dni. Ich hodnoty sa s vývojom ľudskej spoločnosti menia, prispôbujú sa dobe, ktorá nás formuje a ovplyvňuje. Napriek tomu popri najhlavnejších duchovných hodnotách vianočných sviatkov si dodnes zachováваме i ľudové tradície našich predkov. Sú nitkou, ktorá spája rodinné generácie, oživuje spomienky a skrášluje atmosféru Vianoc.

Ráno Štedrého večera

V niektorých regiónoch Slovenska vstávali ženy krátko po polnoci, aby zamiesili cestu na štedrovečerné koláče a chlieb. Ráno už mali byť upečené a pripravené na ponúknutie i darovanie vinšovníkom, ktorými boli najmä malí chlapi. Svojím príchodom mali zabezpečiť zdar celému hospodárstvu.

Počas Štedrého dňa i ďalších vianočných dní sa nesmela robiť žiadna náročná práca. Všetko potrebné na chod domácnosti i gazdovstva muselo byť pripravené vopred: drevo narúbané, sečka pre statok narezaná, dom uprataný.

Jedlo Štedrého večera

Pôst sa v ľudovom prostredí

dodržiaval veľmi dôsledne. Deťom sa hovorilo, že keď nebudú jesť, večer uvidia za hradou zlatú krokvu alebo

ným jedlám patrila polievka, najčastejšie z kyslej kapusty, zo šošovice, z hrachu, fazule, prípadne kyslá obilninová poliev-

prostredí sa objavilo neskôr - až koncom 19. storočia, niekde až v prvej polovici 20. storočia. Povinnosťou muža bolo, aby do domu priniesol ten najkrajší. Vešal sa na hradu, nad stôl. Zdobili ho malými červenými jabĺčkami, medovníkmi, papierovými ozdobami, ktoré spravili deti. V chudobnejších rodinách namiesto salónok balili do papiera zemiak alebo drevené kocky. Na východnom Slovensku sa kedysi na hradu nad stolom vešal slamený stromček. Zhotovoval sa z najkrajších klasov alebo zo slamy. Vianočný stromček rozvoniaval v domoch do Troch kráľov. Po trojkraľovej kolede sa musel zložiť.

Štedrý večer dediny

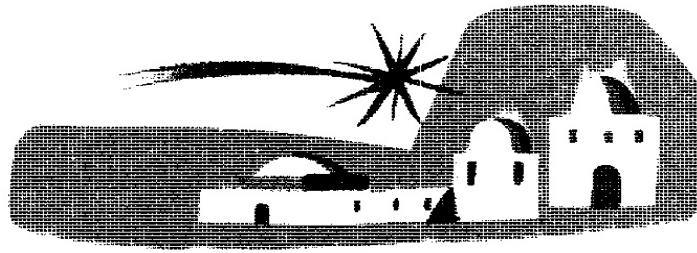
Po skončení štedrej večere dedina oživala spevom a vinšováním. Dievčatá sa stretli, aby šli spievať popod obloky, chlapi sa poobliekali do kožuškov, na hlavu si založili čákovy, do rúk zobrali palice a vybrali sa po dedine predvážať ľudovú hru o narodení Ježiška, recitujúc:

„Vinšujem vám tieto slávnosti, narodenie Krista Pána, nielen na tento rok, ale i na budúce roky, aby sme sa mohli s Kristom Pánom radovať, tie pesničky prespevovať, čo anjeli v nebi spievajú, sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.

Pochválený buď Ježiš Kristus!“

spracoval - jak -

VIANOČNÉ TRADÍCIE NAŠICH PREDKOV

koč. Dievčatám sľubovali: Keď sa budeš postiť, dostaneš dobrehého muža. Vianočným jedlám ľudová viera pripisovala v prenesenom význame vlastnosti a silu prírody. Preto sa pripravovali najmä jedlá z rastlinných produktov. Ich konzumovaniu predchádzala dôležitá príprava stola. Jeho nohy sa omotávali železnou reťazou, aby rodina držala pokope, tak ako ohnivká reťaze. Členovia rodiny si počas večere kládli na ňu nohy, aby boli po celý rok silní a zdraví. Pod stolom bola i slama na pamiatku toho, že Ježiško sa narodil na slame. V Liptovskej Tepličke nechýbala pod stolom nádoba s vodou, ktorú boli nabrať po zvonení Anjel Pána. Vtedy vraj v potoku tečie víno, a kto sa z tej vody napil, bol po celý rok zdravý...

Stôl bol prikrýty sviatočným ľanovým obrusom. Na stole nesmel chýbať chlieb a za hrst' zo všetkých plodín, ktoré sa v gazdovstve pestovali. K tradič-

ka či opekance s makom alebo šúfance s bryndzou. Prvé sa vždy jedli oblátky. V tradičnom ľudovom prostredí sa piekli „železami“, teda železným alebo liatinovým nástrojom, ktorý má tvar roztváracích nožníc a dvomi platňami s dekórom. Oblátky sa piekli vodové, cukrové a orechové, v staršom období aj so zapečenou petržlenovou vňaťou pre dobytok. Na stole nechýbali kysnuté koláče, cesnak, ovocie z uskladnených zásob alebo sušené - tzv. sušienky či štiepky. Pred začatím večere gazda obchádzal statok, ktorému dal kus vianočného pečiva s cesnakom. Až potom mohla rodina zasadnúť k stolu. Po modlitbe a vinši otca rodiny začala slávnostná štedrá večera.

Vianočný stromček, jezulan

Prinášanie stromčeka do domu a jeho zdobenie sa na Slovensko rozšírilo z nemeckých a rakúskych miest od konca 18. storočia. V ľudovom

Zima očami detí

Stojí zima pred dverami
a mráz strúha pred oknami.
Mikuláš už brúsi sane
a o pár dní sadne na ne.
anjelici v nebi
pripravujú perie
Vianočný čas nastal,
kedy príde Kristus Pán?

Daša Rothová

Keď v zime,
vonku štípe mráz,
za oknom v teplej izbe
vládne dobrota a slasť.

Mária Lopuchová

Zima nás už pozdravila,
aj okienka zamrazila.
Na okienka zvončeky,
na Vianoce darčeky.

Pavel Šavel

Zima je ako biela perina a nechceme, aby tu bola iná. Zimu má každý rád aj keď niekedy spôsobí pád. Príde zima medzi nás bude plná veľkých krás.

Zdenka Kolbová

Zima je tu zimuška,
poď von z domu Tinuška!
Martin na bielom koni je tu tiež,
priniesol sneh, ty to vieš.

Janka Pustovková

Prišla zima, už je tu,
Deti sa už radujú.
Sánkujú sa, guľujú,
na kopci sa lyžujú.

Lenka Hudáková

Tomáš Klein, VII.A